

Rovinj Photodays 2022

Autorska prava u fotografiji

Valentina Vižintin i Saša Poldan
sasa.poldan@poldan-lawfirm.hr
valentina.vizintin@poldan-lawfirm.hr

Autorsko djelo

- ▶ **Autorsko djelo** je originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog ili umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu.
- ▶ ZAPSP kao autorsko djelo i izričito navodi „fotografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom“.
- ▶ **Originalnost** intelektualnog (kreativnog) ostvarenja, odnosno ostvarenja ljudskog duhovnog stvaralaštva u smislu autorskog prava ne zahtijeva apsolutnu novost, već se traži tzv. **subjektivna originalnost (izvornost)**, odnosno novost u subjektivnom smislu. Djelo se smatra subjektivno originalnim ako autor ne oponaša drugo njemu poznato djelo.

- ▶ Autorskim djelom ne mogu se smatrati samo obične fotografije identiteta koje se izrađuju prema pravilima fotografske struke ili pomoću automata za snimanje, te tome slične fotografije.
- ▶ Povijest i različite definicije
- ▶ Povijesno i geografski gledano postojala su različita mišljenja o tome što predstavlja autorsko djelo u području fotografije. Od nekih skandinavskih zakonodavstva koja fotografska djela nisu ubrajala među autorska djela, ali im je ipak priznata posebna zaštita, preko stava da se autorskoppravna zaštita prizna samo onim fotografskim djelima koja imaju umjetnički ili dokumentarni karakter (francuski zakon iz 1957. i Zakon o autorskom pravu iz 1957) do širokog stava izraženog u angloameričkom sustavu autorskog prava, prema kojem je svaka fotografija koja je samostalno stvorena obilježena utjecajem osobe koja ju je stvorila i prema tome predstavlja veću ili manju originalnost dovoljnu da uživa autorskoppravnu zaštitu.
- ▶ Može se zaključiti da danas velika većina fotografija predstavlja autorsko djelo. Napušteno je isticanje umjetničkog ili dokumentarnog karaktera fotografskih djela, kao uvjeta priznavanja autorskoppravne zaštite. Traži se izvornost djela koja proizlazi iz intelektualnog stvaranja.

Prijava ili registracija?

Kod autorskog djela ne traži se bilo kakva prijava ili registracija kako bi se djelo smatralo autorskim djelom i ostvarivalo zaštitu koja proizlazi iz zakona

U praksi postoje pokušaji pogrešne prezentacije ovog pitanja, iako u pogledu ovog pitanja nema razlika u regulativi pojedinih zemalja i međunarodnim konvencijama.

Vrlo često autor ili nositelj autorskog prava uz fotografiju označe ime i prezime ili pseudonim autora uz stavljanje znaka © (kratica za izraz copyright) koji označava da je fotografija autorsko djelo.

Imovinska i moralna prava autora

▶ Imovinska prava

▶ štite se imovinski interesi u pogledu autorskog djela

- ▶ pravo umnožavanja (reproduciranja) fotografije,
- ▶ pravo distribucije (pravo stavljanja u promet),
- ▶ pravo priopćavanja autorskog djela javnosti,
- ▶ pravo prerade.

▶ Prenosiva prava

▶ opseg prijenosa određen:

- ▶ autorskopравnim ugovorom, drugim правnim poslom ili davanjem odobrenja (dozvole) za korištenje
- ▶ Zakonom - novina ZAPSPS 2021

▶ autor može na drugog osnovati pravo iskorištavanja autorskog djela ili mu prepustiti ostvarivanje autorskog prava

▶ pravo iskorištavanja autorskog djela

- ▶ drugi koristi autorsko djelo na svaki ili na određeni način
- ▶ isključivo ili neisključivo pravo, ograničeno sadržajno, vremenski ili prostorno.

▶ Vremenski ograničena

- ▶ život autora + 70 godina

▶ **Moralna prava**

- ▶ štite se osobne i duhovne veze autora s njegovim djelom

- ▶ **Pravo prve objave** - autor ima pravo odrediti hoće li, kada, gdje, kako i pod kojim uvjetima njegovo autorsko djelo biti prvi put objavljeno.

- ▶ **Pravo na priznanje autorstva** - autor ima pravo biti priznat i označen kao autor djela. Osoba koja javno koristi autorsko djelo dužna je pri svakom korištenju naznačiti autora, osim ako autor u pisanom obliku izjavi da ne želi biti naveden ili ako način pojedinoga javnog korištenja autorskog djela onemogućava navođenje autora.

- ▶ **Pravo na poštovanje autorskog djela i čast ili ugled autora** - autor ima pravo usprotiviti se svakom deformiranju, sakaćenju ili drugoj izmjeni svojeg djela (pravo integriteta), te uništenju kao i svakom korištenju djela koji ugrožava njegov čast ili ugled (pravo na reputaciju).

- ▶ **Pravo opoziva** - autor ima pravo opozvati pravo iskorištavanja njegovog autorskog djela i njegovo daljnje korištenje uz popravljavanje štete korisniku toga prava, ako bi daljnje korištenje štetilo njegovoj časti ili ugledu.

▶ **Neprenosiva prava**

- ▶ Moralna autorska prava mogu biti povrijeđena i u slučaju kad nije povrijeđeno imovinsko pravo.

- ▶ **Nisu vremenski ograničena**

Što konkretno predstavlja povredu autorskih prava na fotografiji

Povreda imovinskih autorskih prava

- ▶ bilo koje neovlašteno iskorištavanje nekog od ranije navedenih imovinskih autorskih prava (reproduciranje autorskog djela, distribucija, priopćavanje autorskog djela javnosti i prerada autorskog djela)
- ▶ uvijek u slučajevima kada treća osoba, bez odobrenja autora, bez plaćanja naknade za iskorištavanje autorskog djela koristi autorsko djelo na jedan od naprijed opisanih načina
- ▶ Iznimke: privremene radnje umnožavanja autorskog djela, reproduciranje autorskog djela za privatno i drugo vlastito korištenje, ograničenja u korist pojedinih ustanova, djela siročadi, korištenje u nastavi, korištenje za potrebe osoba s invalidnošću, u svrhu informiranja javnosti

Povreda moralnih autorskih prava

Povreda prava na priznanje autorstva-pravo paterniteta

- ▶ Uvijek kada nije naveden autor, kada je navedena kao autor osoba koja to nije
- ▶ Autor ne mora biti naveden jedino u slučaju kada je isti u pisanom obliku izjavio da ne želi biti naveden kao autor

Povreda prava na poštivanje autorskog djela i časti ili ugleda autora

- ▶ Uvijek kada je fotografija na bilo koji način mijenjana, a što bi bilo protivno volji autora (rezanje fotografije, mijenjanje boje, umetanje natpisa, grafičkih znakova i sl.)

Kako spriječiti povredu autorskih prava

- ▶ Sklapati autorskopravne ugovore prilikom svakog ustupanja fotografije na iskorištavanje;
- ▶ Ukoliko se fotografije objavljuju na internetu na vlastitim web stranicama uvijek svaku fotografiju označiti kao autorsko djelo, uz navođenje autora i uvjeta eventualnog korištenja odnosno preuzimanja fotografija
- ▶ U slučaju objavljivanja fotografija na raznim društvenim mrežama (facebook, instagram, twitter i dr.), obavezno provjeriti uvjete koje svaki od tih web servisa predviđa za objavu fotografija na tim stranicama i koja se ovlaštenja daju trećim osobama (shranje, embedanje, creative commons licence, različiti pravni sustavi uređenja autorskog prava)

Autorskopravni ugovor

- ▶ Uvijek mora biti u pisanom obliku (iznimka su mali nakladnički ugovori i posebne situacije kada je sam ugovor, iako nije u pisanom obliku, u potpunosti ili većim dijelom konzumiran - različita sudska praksa)
- ▶ Mora sadržavati minimalno podatke o dijelu na koje se odnosi, način korištenja, naknadu za korištenje djela ili izričitu odredbu da se pravo iskorištavanja osniva bez naknade te osobu ovlaštenu za korištenje autorskog djela-korisnik
- ▶ Svakako je nužno da se prilikom ustupanja prava iskorištavanja nad fotografijom što detaljnije definiraju svi uvjeti takvog ustupanja (u koje svrhe se fotografija može koristiti, na kojem mediju, na kojem prostoru, u kojem vremenu, koja je naknada, smije li se vršiti neke intervencije na fotografiji i ako da koje, smije li se fotografija ustupati i trećim osobama i ako da pod kojim uvjetima....)

Sklapanje autorskopравnih ugovora u praksi

- ▶ S obzirom na ubrzani tempo života i poslovanja, karakter fotografije i uobičajeni odnosno najrašireniji način njezina korištenja (na internetu) teško je u svakom pojedinom slučaju poštivati klasičnu pisanu formu autorskopравnog ugovora pa se odobrenje za korištenje fotografije daje i usmeno, što svakako treba izbjegavati. Prema uobičajenom postupanju koje se ustalilo, pisana forma autorskopравnog ugovora je zadovoljena i ako:
 - je suglasnost za korištenje uz uvjete korištenja dana u pisanoj e-mail korespondenciji (ponuda i prihvrat ponude)
 - ako su uvjeti pod kojim se fotografija ustupa na korištenje navedeni npr. ispostavljenom računu

Prava u slučaju povrede - čl. 273.ZAPSP

- ▶ 1) Nositelj prava iz ovoga Zakona koje mu je protupravno povrijeđeno, ima pravo na zaštitu tog prava.
- ▶ (2) Ako nije što posebno propisano zakonom, pravo na zaštitu iz stavka 1. ovoga članka ovlašćuje svojeg nositelja da od osobe koja je njegovo pravo povrijedila, ili njezinog sveopćeg slijednika,
 - ▶ zahtijeva prestanak radnje koja to pravo vrijeđa i propuštanje takvih ili sličnih radnji ubuduće (prestanak uznemiravanja),
 - ▶ popravljjanje nanesene štete (naknada štete),
 - ▶ plaćanje naknade za neovlašteno korištenje,
 - ▶ plaćanje zakonom određenog penala,
 - ▶ vraćanje ili naknađivanje svih koristi koje je bez osnove stekla od povrijeđenog prava (vraćanje stečenog bez osnove),
 - ▶ utvrđenje učinjene povrede,
 - ▶ objavu pravomoćne presude kojom je sud, makar i djelomično, udovoljio zahtjevu usmjerenom na zaštitu prava iz ovoga Zakona.

PENAL ČI.286. ZAPSP

(1) Onaj čije je pravo iz ovog Zakona povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom ima pravo zahtijevati od osobe koja je pravo povrijedila naknadu u **dvostrukom iznosu od ugovorene** (u daljnjem tekstu: penal), a ako nije ugovorena od **odgovarajuće uobičajene naknade**.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne može se dokazivati da šteta nije nastala.

(3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stavka 1. ovoga članka, nositelj prava ovlašten je zahtijevati razliku do popravljivanja potpune štete.

Ostvarivanje zaštite prava

- ▶ Za suđenje u sporovima iz područja autorskih prava nadležni su trgovački sudovi (Zagreb, Osijek, Split i Rijeka)
- ▶ Tužbom se može tražiti ostvarivanje svakog od prava predviđenih u čl. 273. ZAPSP-a
- ▶ Prije podnošenja tužbe, a i tijekom postupka, na raspolaganju stoje i privremene mjere:
 - Privremena mjera zbog povrede prava
 - Privremena mjera za osiguranje dokaza

Privremena mjera zbog povrede prava

Čl.288. ZAPSP

- ▶ Na zahtjev nositelja prava koji učini vjerojatnim da mu je pravo iz ovog Zakona povrijeđeno ili da prijeti opasnost od povrede, sud može odrediti bilo koju privremenu mjeru koja je usmjerena na prestanak ili sprječavanje povrede, a osobito:
 - naložiti protivniku osiguranja da prestane odnosno odustane od radnji kojima se povređuje pravo iz ovoga Zakona; ovaj nalog sud može izreći i protiv posrednika čije usluge koriste treće osobe da bi povrijedile pravo iz ovoga Zakona;
 - odrediti oduzimanje ili isključenje iz prometa proizvoda kojima se protupravno povređuje pravo iz ovoga Zakona.
- ▶ U rješenju kojim se određuje privremena mjera sud će odrediti i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, i rok u kojemu predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu radi opravdanja mjere, koji ne može biti kraći od 20 radnih odnosno 31 kalendarski dan od dana dostave rješenja predlagatelju osiguranja, ovisno o tome koji kasnije istječe.

Privremena mjera radi osiguranja dokaza

► Čl.289. ZAPSP

- (1) Na zahtjev nositelja prava koji učini vjerojatnim da mu je pravo iz ovo Zakona povrijeđeno ili da prijeti opasnost od povrede, sud može odrediti privremenu mjeru radi osiguranja dokaza.
- (2) Privremenom mjerom iz stavka 1. ovoga članka sud može osobito odrediti:
 - izradu detaljnog opisa robe za koju se učini vjerojatnim da se njome povređuje pravo iz ovoga Zakona, uz uzimanje ili bez uzimanja primjeraka
 - oduzimanje robe za koju se učini vjerojatnim da se njome povređuje pravo,
 - oduzimanje materijala i sredstava što su upotrijebljeni za izradu i distribuciju robe za koju se učini vjerojatnim da se njome povređuje pravo te dokumentacije koja se na to odnosi.
- (4) U rješenju kojim se određuje privremena mjera sud će odrediti i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, i rok u kojemu predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu radi opravdanja mjere, koji ne može biti kraći od 20 radnih, odnosno 31 kalendarski dan od dana dostave rješenja predlagatelju osiguranja, ovisno o tome koji kasnije istječe.

Bitne izmjene u zakonodavstvu

- Od 30.10.2003 do 21.10.2021. na snazi Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN [167/2003](#), [79/2007](#), [125/2011](#), [80/2011](#), [141/2013](#), [127/2014](#), [62/2017](#), [96/2018](#), [111/2021](#)) – **ZAPSP 2003**

- Od 22.10.2021. na snazi Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN [111/2021](#)) - **ZAPSP 2021**

- Brojne izmjene koje su prvenstveno potaknute digitalizacijom tržišta
- Potreba donošenja novog Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima proizišla je iz Direktive o autorskom i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu koja je stupila na snagu 07. lipnja 2019. godine. Države članice imale su rok od 2 (dvije) godine da spomenutu Direktivu implementiraju u nacionalna zakonodavstva.
- Uz obvezne izmjene i prilagodbe na koje je RH bila obvezna spomenutom direktivom iskoristilo se priliku za usklađenje i izmjenu nekih drugih instituta

Ugovor o stvaranju autorskog djela po narudžbi

ZAPSP 2003 čl. 73. i 74.

- ▶ Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi autor se obvezuje stvoriti određeno autorsko djelo i primjerak tog djela predati naručitelju, a naručitelj se obvezuje autoru za to isplatiti ugovorenu naknadu ako ugovorom nije drukčije određeno.
- ▶ Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi određuju se i obilježja, sastojci te rokovi predaje naručenog djela.
- ▶ Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, autorsko pravo na naručenom djelu zadržava autor bez ograničenja.

ZAPSP 2021 čl. 96. , 97. i dr.

- ▶ Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi autor se obvezuje stvoriti određeno autorsko djelo i primjerak tog djela predati naručitelju, a naručitelj se obvezuje autoru za to isplatiti ugovorenu naknadu i iskorištavati djelo u skladu s ugovorom o narudžbi, ako ugovorom nije drukčije određeno.

- ▶ Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi određuju se obilježja naručenog djela, rokovi njegove predaje, kao i način iskorištavanja djela.
- ▶ Ako ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi ili ovim Zakonom nije drukčije određeno, smatra se da je naručitelj stekao isključiva autorska imovinska prava iskorištavanja autorskog djela stvorenog po narudžbi, u sadržaju i opsegu koji je potreban za ostvarenje djelatnosti koju obavlja, bez prostornog i vremenskog ograničenja.
- ▶ Ako ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi ili ovim Zakonom nije drukčije određeno, smatra se da je fizička osoba koja naručuje djelo za privatno korištenje stekla isključiva autorska imovinska prava iskorištavanja autorskog djela stvorenog po narudžbi, u sadržaju i opsegu koji je potreban za ispunjenje te svrhe.
- ▶ Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi određuje se naknada za stvaranje autorskog djela i naknada za iskorištavanje autorskog djela stvorenog po narudžbi.
- ▶ Ako je u ugovoru o stvaranju autorskog djela po narudžbi izražen jedinstveni iznos naknade, bez naznake o tome o kojoj je naknadi riječ, smatra se da je time ugovorena naknada za stvaranje i naknada za iskorištavanje autorskog djela stvorenog po narudžbi.
- ▶ Ako naknada za stvaranje autorskog djela i naknada za iskorištavanje autorskog djela stvorenog po narudžbi nisu određene ugovorom, autoru pripada primjerena i razmjerna naknada koja se određuje prema pravilima propisanim u članku 67. ovoga Zakona.

Austorsko djelo stvoreno u radnom odnosu

ZAPSP 2003 čl. 75. i 76.

- ▶ Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu, po ovom Zakonu, označava djelo koje za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca stvori autor – zaposlenik izvršavajući svoje obveze ili po uputama toga poslodavca. Odnosi u pogledu autorskog djela stvorenog u radnom odnosu uređuju se ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos.
- ▶ Ako se u izvršavanju obveza iz radnog odnosa stvaraju autorska djela, ugovorom o radu određuje se, između ostalog, stječe li poslodavac pravo na iskorištavanje autorskog djela, te posebice, ako ga stječe, opseg i trajanje prava iskorištavanja autorskog djela. Ako ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos nije drukčije određeno, autorsko pravo na autorskom djelu zadržava autor bez ograničenja.

ZAPSP 2021 čl. 100., 101. i dr.

- ▶ Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu je djelo koje za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca stvori autor izvršavajući svoje obveze iz ugovora o radu. Odnosi u pogledu autorskog djela stvorenog u radnom odnosu uređuju se ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos ili drugim ugovorom sklopljenim između autora i poslodavca.

- ▶ Ako ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos ili drugim ugovorom sklopljenim između autora i poslodavca nije drukčije određeno, **smatra se da je poslodavac stekao isključiva autorska imovinska prava iskorištavanja autorskog djela stvorenog u radnom odnosu, u sadržaju i opsegu koji je potreban za ostvarenje djelatnosti koju obavlja, bez prostornog i vremenskog ograničenja, neovisno o prestanku radnog odnosa za vrijeme čijeg je trajanja djelo nastalo.**
- ▶ **Smatra se da je poslodavac dobio autorovo odobrenje da djelo stvoreno u radnom odnosu javno objavi, prerađuje i prevodi te takvo koristi, sastavi s drugim djelom radi zajedničkog korištenja te uključi u zbirku ili bazu podataka i tako koristi, kao i da djelo predstavlja javnosti pod imenom poslodavca, zajedno s autorovim imenom, ako je to moguće s obzirom na način korištenja i ako nije drukčije ugovoreno s autorom djela. Ove ovlasti poslodavac može izvršavati u sadržaju i opsegu koji je potreban za ostvarenje djelatnosti koju obavlja.**
- ▶ **Smatra se da je poslodavac dobio autorovo odobrenje da dovrši njegovo nedovršeno djelo stvoreno u radnom odnosu, za slučaj da autoru radni odnos prestane prije dovršetka djela, kao i u slučaju kad se opravdano može smatrati da autor neće moći sam dovršiti djelo uredno i pravodobno u skladu s potrebama poslodavca, ako nije drukčije ugovoreno s autorom djela. Pravo na naknadu za stvaranje autorskog djela u radnom odnosu i njegovo iskorištavanje u skladu s člankom 100. stavcima od 2. do 6. ovoga Zakona ostvaruje se primanjem plaće.**
- ▶ (2) Ako je korištenje autorskog djela stvorenog u radnom odnosu imalo bitan doprinos na povećanje dohotka odnosno dobiti ili na unaprjeđenje obavljanja djelatnosti poslodavca, autor ima pravo na posebnu primjerenu naknadu, razmjerno doprinosu koji je njegovo autorsko djelo imalo na povećanje dohotka odnosno dobiti ili na unaprjeđenje obavljanja djelatnosti poslodavca, ako je to određeno u ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili drugom aktu kojim se uređuje radni odnos ili u drugom ugovoru sklopljenom između autora i poslodavca.
- ▶ (3) Pravo na posebnu primjerenu naknadu iz stavka 2. ovoga članka pripada autoru neovisno o prestanku radnog odnosa za vrijeme čijeg je trajanja autorsko djelo nastalo.
- ▶ (4) Ako se prava za autorska djela stvorena u radnom odnosu ostvaruju kolektivno, tako ostvarena naknada u cijelosti pripada autoru, ako nije drukčije ugovoreno između poslodavca i autora, ili ne proizlazi iz pravila odgovarajuće organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ili iz ovoga Zakona.

Sudska praksa

Pravo na penale -čl.183.st.1. ZAPSP 2003/čl.286.st.1. ZAPSP 2021

PŽ-5475/2016, P-2279/2013

“Suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski je sud dao valjano i jasno obrazloženje o postojanju osnove za plaćanje penala. Naime, ovaj sud prihvaća ocjenu prvostupanjskog suda da je povreda učinjena iz grube nepažnje kao i razloge zbog kojih je tako zaključio jer je kod tuženika ustanovljena posebna služba koja brine o sadržaju i izgledu njegove web stranice te se podrazumijeva da su te osobe upućene u pojam “autorskog prava” kao i korištenje fotografija na internetu. Stoga se u tom segmentu smatra da su trebali postupati s pažnjom dobrog stručnjaka te su trebali znati da fotografija po svojoj naravi predstavlja autorsko djelo. Njezina objava na internetu ne podrazumijeva pravo na korištenje bez odobrenja autora. Stoga je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da službe tuženika u uređivanju web stranice nisu upotrijebile ni onu pažnju koju bi upotrijebio svaki prosječan čovjek (s obzirom da korištenje i stavljanje na raspolaganje javnosti zadire u prava autora, a što je već općepoznata činjenica). Zbog navedenog prvostupanjski je sud pravilno primijenio odredbu članka 183. stavka 1. ZAPSP-a kada je tužitelju dosudio dvostruki iznos uobičajene naknade”

PŽ-390/2021, P-891/2016

“Nadalje, sukladno čl.183.st1. ZAPSP-a, onaj čije je imovinsko ili pravo iz poglavlja 3.3. (Druga prava autora” ovog Zakona povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom ima pravo zahtijevati naknadu u dvostrukom iznosu (penal) od ugovorene, a ako nije ugovorena od odgovarajuće uobičajene, od osobe koja je njegovo pravo povrijedila namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Pravilno je prvostupanjski sud primijenio navedenu odredbu kada je tužitelju dosudio naknadu u dvostrukom iznosu jer je tuženik, kao pravna osoba koja je u svom poslovanju dužna postupati s povećanom pažnjom, objavivši sporne fotografije bez da je od tužitelja ishodio odobrenje, odnosno regulirao autorska prava u pogledu iskorištavanja isti, krajnjom nepažnjom povrijedio autorsko pravo tužitelja.”

Preuzimanje fotografija s profila na društvenim mrežama

► PŽ-183/2018

„Činjenica da je autor (tužitelj) objavio fotografiju na Facebook grupi, ne znači da je time dao dozvolu za korištenje njegove fotografije. Stoga je tuženik objavljivanjem tužiteljeve fotografije na svom portalu, bez da je prethodno dobio posebnu dozvolu za objavu fotografije i bez da je potpisao autora ili objavio link na objavu, povrijedio moralno pravo tužitelja kao autora.”

► P-891/2016, PŽ-390/2021

„Između stranaka nije sporno da je tuženik predmetne fotografije preuzeo sa servisa Flickr, da se članak koji je sadržavao fotografiju "Church" nalazio na web stranici tuženika u razdoblju od 17. rujna 2014. do 8. srpnja 2015., a članak koji je sadržavao fotografiju "Bijele stijene" od 6. ožujka 2014. do 29. lipnja 2015. Između stranaka nije sporno ni da su predmetne fotografije uklonjene s portala tuženika.

Između stranaka je sporno autorstvo tužitelja nad predmetnim fotografijama, sporno je da li je tužitelj dopustio korištenje svojih fotografija onemogućavanjem funkcije Embed, da li postoje razlozi zbog kojeg bi tužitelju pripadalo pravo na javnu objavu presude te visina tužbenog zahtjeva.

.....

Valja naglasiti da prema ocjeni ovog suda okolnost da li je tužitelj isključio funkciju Embed na Flickr servisu ne utječe na činjenicu da je tuženik sporne fotografije koristio bez potrebnog ovlaštenja odnosno odobrenja tužitelja i to protivno odredbama ZAPSP-a, pri čemu se napominje da tuženik niti ne tvrdi da je stekao pravo iskorištavanja nad predmetnim autorskim djelima u smislu odredbe čl. 44., odnosno čl. 47. ZAPSP-a. Valja naglasiti i da, sve i da je tužitelj postavio predmetne fotografije na Flickr servisu uz omogućavanja funkcije Embed, isto ne znači da je time dopustio komercijalno iskorištavanje istih, odnosno njihovo korištenje bez potrebnog odobrenja u smislu ZAPSP-a trećim osobama.

Hvala na pažnji